

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
Hat hóra — — 7 K. — f.
Három hóra — — 3 K 50 f.
Egyes számok ára 30 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyitrtéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk összekötetésben levő hird. irodák árendeményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS
FŐMUNKATÁRS JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklámolókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRTAI ÉS TÁRSA r. t.

Város vagy nagyközség.

Ujabban több rendezett tanácsu városban mozgalom indult meg az iránt, hogy az egyre jobban szaporodó közigazgatási költségek leszállítása céljából a rendezett tanácsot nagyközségi szervezet váltsa fel. Így pl. Kolozs r. t. város már elhatározta, hogy a tanácsot megszünteti és nagyközséggé alakul. Rózsahegyén pedig most vajudik a kérdés. — Az ellenkezőjére szintén találunk példákat.

Már most a Vármegye című szaklap felvetette a kérdést, vajjon a városok a rendezett tanács után avagy a nagyközségi szervezetben érvényesíthetik-e jobban kitűzött céljaikat? Következtetésében arra az eredményre jut, hogy a községek boldogulása nincs a közjogi szervezethez kötve, mert a fejlődés és érvényesülés inkább az önkormányzati kerület vezetésétől és a képviselőtestület kvalitásától függ. Egy erélyeskezű községi jegyző, ha okos és céltudatosan gondolkozó képviselőtestület áll mellette, feltétlenül keresztül tud vinni annyit, mint amennyit egy polgármester a városi tanács és a képviselőtestület közre működésével produkálni tud, csak éppen arra lenne szükség, hogy nagyobb és tehetősebb községek a községi jegyző részére megfelelő műszaki vagy gazdasági közegeket bocsássonak rendelkezésére.

A rendezett tanácsu szervezet 10-15 ezer lakosu községekre nézve nem szerencsés, inkább luxus, mert ennek költségei ólomsúlyal nehezdednek a polgárságra és a tanács voltaképpen csak kerékkötő intézmény, mely a község vezetőjének egységes és céltudatos munkáját megnehezíti, a közigazgatási tennivalókat megszorítja s a képviselőtestületet több vonatkozásban az egyes ügyek tárgyalásának közvetlenségétől megfosztja.

Ezeket olvasva jut eszünkbe Léva városának önkormányzata is, mely egy kissé szintén drága mulatság s ennél fogva önkénytelenül is telvetődik az a gondolat, vajjon nem lehetne a város kormányzását a szervezet átmódosítása által olcsóbbá s talán jobbá és közvetlenebbé tenni? Hiszen Léva városának lakossága a hadbavonultak leszámításával a most megejtett számlálás szerint alul van a tizezren. Határa nem nagyobb, mint akár melyik falué. Vagyona nincs. Egyedül saját erejére van utalva. Ennél-

fogva mindenesetre megfontolandó, hogy ha a jövőben is oly óriási lépésekkel fog előre szökni a városi póttadó, nem lesz-e jobb, ha mi is Kolozs, Rózsahegy és más városok példáját követjük, hogy ezáltal megszabaduljunk a városi szervezet óriási apparátusának költségeitől, mely egyébként is az ily kisvárosokban nehézkes

A Vármegye című lap szakírója az ily kisvárosok részére a tanácsu szervezet helyett egy újabb típus kreálását javasolja, amely közép helyet foglalna a nagyközség és a rendezett tanácsu város között. És ez abban állana, hogy a tanács teljesen eltöröltetnék, hanem a községi jegyzőn kívül szakközegek állanának a község vezetőjének rendelkezésére s ők volnának az előadói a közgyűlésnek. Az olyan községek, melyek ilyen szakközegek alkalmazására kötelezettséget vállalnának, alkothatnák a községek egy új típusát s ezeket a törvényhozás oly módon különböztetné meg, hogy ép úgy részesítené őket államsegélyben, mint ahogy államsegélyt ad most olyan városoknak is, melyek egy része viselte ugyan mindmós tanáig a városi címet és jelleget, tényleg azonban semmivel sem fejtett ki magasabb közigazgatási teerdőt, mint akármely falu

Ez az új típusu város még a tervezgetés stádiumába sem lépett, azonban a kérdést már sok város feltette: város-e vagy nagyközség? Mindenesetre jó lesz minékünk is gondolkodni felette és ha a tapasztalás azt fogja mutatni, hogy azok a városok, melyek a rendezett tanácsról a nagyközségi szervezetre tértek át, jobban tudnak boldogulni, közintézményeiket a közjólét érdekében jobban tudják gyarapítani, nálunk is fel kell venni a tárgyalás fonalát s nem kell restelkedni attól, miféle címen fogjuk ellátni városunk közigazgatását, mert a fő dolog az, hogy a közigazgatásunk jó és olcsó, egyszerű, könnyen kormányozható legyen. Elvégre is érdekünk, hogy a polgárság terhein könnyítsünk, mert a póttadót emelni, emelni s helyette semmi jobb, célszerűbb intézményt nem adni, nem nevezhető fejlődésnek és boldogulásnak.

A címzés nem imponálhat okos embernek, mert minden intézmény csak annyit ér, amily mértékben hasznára van a köznek. Ha nem várhatunk a városi tanácsu szervezettől mást, csak folytonos póttadó-

emelést, hát iparkodnunk kell megszabadulni tőle.

Mindenesetre figyelemmel fogjuk kísérni a most újra nagyközséggé alakult városok közigazgatását s ha beválnak, nem fogjuk elmulasztani az alkalmat, hogy Léva város képviselőtestületének figyelmébe ajánljuk a nagyközségi szervezetet.

Képek a lagunákból.

Irta: Oberhauser Frigyes Forenc.

Reggel a lagunákon! Milyen csodálatos itt a hajnal hasadása! A tájat besugározza a felkelő nap, a sugarak kacagva kergetőznek és gyengéd ujjak kibontják a fátyluktól a messzeségben a honi Alpesekeket. Szívünkbe cseng az emlékezés melódiája, megpezdíti a vérünket a vágy, amely forrón felbuzog bennünk azután az idő után, amikor még szabadság uralkodott a földön, amelyet most a csaták és kézi tusák nyomán lövészárkok ezrei hasogatnak fel. Szegény világ! Ha egyszer a dühödt gránátok belétek is borzalmas sebeket tépnek és szépségek sivár pusztasággá, iszonyatos csatamezőkké változik át, ó szép lagunák, fényben úszó tájak! A tenger szellője kószál a sikság felett, a kukoricásokban hangos zúgás-búgás kel és a lagunák vizén hullámok fodrozódnak. Mintha valami álmódzó fohász lebbenne az ég felé. Rózsafüzérnek tetszenek a hegyek, bűvösen ragyognak a hőmezők. Amint a nap rájuk süt, lágyan és mégis élesen tűnnek elő a körvonalaik. A katonák némán bámulják a messzi karintiai és tiroli havasokat. A gerincék, a lejtők, a nyergek és a sziklafalak tisztán rajzolódnak ki és ragyogó kék színben borul föléljük az égbolt. Kis vándorfelhők lebegnek az égen és duzzadt párnáik mosolyogva tükröződnek vízre a vizeken. A töltésutakon, a melyek a földeket és a szigeteket egymással összekötik, időnként egy könnyű járómű halad. Ezek a töltésutak olyanok, mint a végtelen hosszú hidak: mélyen behatolnak a sikságba, hálószerűen ágaznak szerte; ezek tessék lakhatóvá a vidéket. Ha esik, akkor a lágy talaj csupa süppedés és mélyre vájt keréknyom, úgy, hogy alig lehet közlekedni. Az úton előbbre a töltéshez érünk, amely az előlő arevonalat alkotja. Ez az arevonal jóformán már a tengerben van. Az előlőrsök, a figyelők és a járőrök valóságos Robinzon-életet élnek, legalább is a szolgálat idején. Az őrsök kis szigetekcskéken, földnyelveken állanak és a járőrök éjszakánként csónakon hangtalanul siklanak az ellenség közelébe. A Piave lassan, nyugodtan viszi hajkait a tenger felé. Egy töltésút kíséri és vele párhuzamosan egy csatorna halad, amely azután balra tér és a tenger hosszában folytatódik. Az arevonal képe itt természetesen egészen más, mint egyebütt. A terep megváltoztatta a hadművelési lehetőségeket, az

operatív eszközöknek egészen más a képe, mint fent az Isonzónál.

Itt megvan a lehetőség rá, hogy kicsi dolgoknak nagy hatások járjanak a nyomában. Vagy nem volna e nagy esemény az, ha az ellenségnek sikerülne a töltéseket felrobantani és a zsilipek révén hatalmas víztömegeket zudítani vonalainkra? Egészen más háború ez, ami eddig folyt a kő birodalmában. Azt lehet mondani, tele van titokzatos sággal. A figyelmet a végsőkig kell megfeszíteni. Minden mozdulatnak ellenmozdulata kell. Kicsike kis szárazföldön, támaszpontját kiépített halomról kell tartani az állást. A víz egyhangúan mormolja körülöttünk álmos dalát. Titokzatos csendben siklanak a csónakok szigettől szigethez, mint az éjszaka árnyai. A fejszecsapás hangja úgy siet tova a lagunák felett, mint valami felriasztott állat.

A víz hatalom. Sejtjük a hatalmat, lapangó erejét, amely akkor bontakozik ki teljes nagyságában, ha szabad lesz és lerázza láncait. Az elemeknek tér kell. Az ember szívósan fogát csikorgatva küzködik velük. Keményen, szigorúan vágódik a vonal a vidékre. A töltések közé szorított csatornában csendesen megrekedve áll a víz.

Rétek és jegenyefasorok között szendereg. mesterséges ágyak és zsilipek béklyójába verve. A csöndet néha a szél zúgása vagy sirályok sikoltása töri meg.

„Csendes front“ a lagunáknak ez a szakasza. Csak aknavetők és kézi fegyverek dolgoznak itt. Néha azért a könnyű és a középtüzérség is tűzjáratot áraszt reá. Ettől visszhangzik az egész vidék és fel-felriad az ágyúzengés. Máskor a gyalogság puskái ropognak szakadatlanul. Egyébként „csöndes“ a vidék. Persze, ahhoz képest, ami a Karsztban volt. Az a mondás, hogy a harc vonalon semmi újság, voltaképpen köztudomás szerint lehetetlenség. Csakhogy a folytonos események, ezek a kisebb dolgok a háború folyamán mindennaposak lettek. A harc vonalnak ez a mindennapos megszokottsága mind többet és többet foglal magában. Ugy tetszik azonban, hogy éppen a laguna-harc vonalnak sajátos vonása ez. A víz miatt sok nehézséggel járnak a tervezetések, a kisebb harcok, a háborús fortélyok; másrészt azonban kétszeres lehetőség kínálkozik a számukra. Csak annyi a különbség, hogy a tervek megérésének az ideje itt hosszabb. Egyébként a napsugaras tájak képei gyönyörködtek szemünket. Az ég tiszta kék színben ragyog és tágas boltján fehér felhők vándorolnak. A tájék mint ha valami kiterjedt park volna elhagyott kertjeivel, magános házaival. A felhők játéka visszatükröződik a vízben. Az Adria most újra álmodja a harci zaj által annyi időre elrebbentett almát a gradói és panzanoi öblökben; künt kis gőzcsónakok füstölögnek. Pillantásunk a távoli Alpoktól a tengerig révedezve boldog meghatottságtól fátyolos ennyi szépség láttára. A táj szépsége a katonák lelkét is megfogja, akik mélyen bent az idegen országban oly gyakran gondolnak hazájukra. Valahol messze kis templomhang csendül meg; hangja az esti szellő szárnyán árad a síkság felé. A tenger gyöngyöző pompába öltözik, a lagunák halkán sutognak, az Alpsekre kékbe alkonyodó sötétség bársonyát borítja az este. A világosság most hirtelen kialszik, mintha el-koppantották volna.

Itt a szürkület. Az este mintha ezer újjal elmosná a vonalakat. A tenger csillogó

pompájától nem tud megválni a nap. Az esti csillag üde fényben ragyog fel és nyugovóra int. A lagunák fénylő vizében mintha rőt és ezüstös szemek bujkálnának; fel-fel-lángolnak, majd kialusznak. Most ránk borul a gyönyörű, csodálatosan kék alkonyat és omló fátyolba takarja a tájat. Minden elcsendesül, még a szél is elpihen a fák között. Minden nyugszik. A laguna arc vonal felett kiteríti köpenyét az éjszaka. Csak a csillagok ragyognak, visszatükröződve a vízben. Nem volna mindebben semmi különös. Itt is csak olyan a harc vonal, mint másutt. Harc és háború dul itt is, ott is. De ilyenkor halkán kopogtatni kezd itt a vágyakozás a szívünkben; elfogja szívünköt, agyunkat egyaránt. És emberekké változtatja át a katonákat. Emberekké, akik éreznek. Milyen különbség ez, és milyen különös, amikor ezeket az egyszerű katonákat látjuk emberekké átalakulni, látjuk őket azokban a pillanatokban, amikor szívük, lelkük megtelik a világ szépségével. Minő boldogság ez katonára; mintha láthatatlan kezek csillogó álomba ringatnák. És ennek a boldogságnak itt van a hazája, ezen a csodás kertvidéken.

A tekintetük a messzeségben révedez és szívükben és ereikben forró vérhullámok pezsdülnek. A Karszt birodalmában kőszivágy vette őket körül, amely forró napokon láztól bágyadt, kegyetlenül kietlen hangulatot árasztott. A Karszt birodalmában nem ejtette meg szívüket egy napsugaras tájék enyhe, becéző varázsa. A kő arcúlatá meredten bámult. De itt reggel, mikor a tenger síkja felébred, tekintetünk messze túl kalandozik a harc vonalon a távoli Alpsekre felé és vígan köszönti a napot, amely tündöklő csúcok fölött kél az égre. Este megindultan nézzük az alkonyt a nap nehéz búcsúját a ragyogó, fényben szikrázó tengertől. Ezekben a csöndes órákban, ezen a gyönyörű vidéken vágy és felfrissültség fakad a lelkünkben. És ha nem is tudjuk mindig az okát, a katonák és az ember mégis nyugodtabban hajtja fejét álomra, mert e rettentő borzalmak között mégis van a világon egy hely, ahol boldogság és szépség terem.

Koronázás.

*Ötven éve múlt e nyáron,
Hogy lévai diákságon,
Oly mámoros hev vett erőt,
Milyet nem érzett azelőtt.*

*Hire ment, hogy koronáznak
Örmére magyarságnak;
S minden diák sarkantyút vert
Csizmájára s kis huszár lett.*

*Mindenütt sarkantyú pengett,
Hogy az utca csak úgy zengett:
S minden diák emlékémet
Tűzött a mellére egyet.*

*Óva lón iskola csendje,
Lett sarkantyú olyan rendje;
Gyufát tettünk taraj mellé
S úgy mentünk iskola felé.*

*A koronázási érmet,
Mig nem zártuk le az évet,
Nemzetiszniű pántlikán
Viseltük azon év nyarán.*

*Ma is elfog a régi hev,
Álomnak tetszik ötven év;
Visszatekintve Lévára
És lelkes ifjuságára.*

*Uj életre kél a remény,
Nem nyel minket el az örvény;
Uj király esküdtött Budán,
Hogy őrt áll a nemzet javán.*

*Uj nemzedék kél életre,
Van reményesség kikeletre;
Lévának van még diákja,
Ki hazáért kardját rántja.*

*Lévai diákok vére
Ömlött már a csataterre;
S ezen vér lesz azon vetés,
Melyből lesz majd gazdag termés.*

*Adja Isten, hogy így legyen:
Öröm völgyön és hegyen,
Fehér zászló lengjen Léván,
Az összes iskolák ormán.*

*S hirdesse, hogy béke lett már,
A vérözön leapadt már;
S ifjuságnak edzett karját
A béke művei várják.*

Vén Diák.

Különfélék.

— **A lévai tisztviselő beszerzési csoport újjászervezése.** A kormánynak a tisztviselőket előtett ígérete a természetben való ellátásról — valóra válik *Windischgrätz* herceg, közéleti miniszter erre nézve konkrét javaslatokat terjesztett a legutóbbi minisztertanács elé, amely azokhoz hozzájárult. A hirdások s a közéleti miniszter nyilatkozatai szerint a javaslat vejele az, hogy a kormány a tisztviselőket a *beszerző csoportok* útján a legfontosabb élelmiszerekkel a *piaci árkánál jóval olcsóbban látja el.* Az árkülömbözetet a kormány fődözi. Ugyancsak a tisztviselőknél természetben való segítésére *tisztviselői közös konyhák* állít föl a közéleti minisztérium, ahonnan elégséges, jó és olcsó élelmiszerekkel látja el a közös konyháról étkező tisztviselőket. E konyhák költségtöbbletét szintén a kormány fizeti — A minisztertanácsnak ily irányú határozott intézkedése arra indították a lévai tisztviselőket, hogy a természetben kiutalandó termények és más cikkek gyors kiosztása s egyúttal a lévai beszerzőcsoportnak életrevalóbb, fűgőbb működése végett *helyiszervezetét teljesen újjászervezzék*, mert a lévai beszerzőcsoport mai szervezete s ebből támadó nehézsége miatt a hathatósan igérkező állami segítségnek elszárvát, gyors s mindenkit kielégítő lebonyolítására teljesen alkalmatlan. Ebben az ügyben a lévai tisztviselők küldöttsége a *közgyűlés sürgős összehívását* a napokban kérte *Bódogh* Lajos polgármester úrtól, a beszerző csoport elnökétől. Az *újjászervező közgyűlés július hó 31-én* (szerdán) du hat órakor lesz a város háza nagytermében. Minthogy a tisztviselők érdekeit érintő nagyon fontos kérdésekről lesz szó és döntés, kívánatos, hogy a beszerzőcsoport tagjai minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Változás a főgimn. tanári karában.** A kegyestanítórend kormányja e napokban ejtette meg az ugynevezett tanári mutációt, amely szerint *Léváról Kalcok* Leó Pozsonyszentgyörgyre dr. *Kerkay* József Szegedre és *Kolozsvári* Lajos Nagybecskerekre helyeztetett át. Lévára jönnek: *Tell* Sándor és *Molnár* Imre kegyesrendi, továbbá: *Tóth* Kálmán, *Vörös* János és *Koncz* Imre világi tanárok. A távozó tanároknak azt kívánjuk, hogy új helyükön is találják fel kedves otthonukat; a körünkbe érkezőket pedig a legszívélyesebben üdvözljük.

— **A rendőrség államosítása.** *Wekerle* Sándor miniszterelnök, mint belügyminiszter, e hó 9-én törvényjavaslatot terjesztett a ház elé a magyar királyi állami rendőrség szervezéséről. A javaslat régi követelések teljesítése. A rendőrséget a törvény alapján egységesen fogják megszervezni és az összes törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban életbelép. A belügyminiszter ezenkívül egyes községekben és községi csoportokban is felállíthatja az államrendőrséget.

— **Rendelet a köztisztaság fenntartásáról.** A belügyminiszter szigorú rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz a köztisztaság fenntartásáról és ellenőrzéséről. A rendelet szerint a hatósági orvosnak helyszíni vizsgálatot kell tartania minden helyen, ahol a közegészség forog kockán. Meg kell vizsgálnia az utcákat, tereket, árkokat, csatornákat, folyócskákat, lehetővé kell tenni mindenütt a szennyvíz levezetését, nem szabad figyelmen kívül hagyni a vendéglőket, szállodákat, iskolákat, gyárakat, ipartelepeket és cukrászdákat. Ellenőrizendők a tömeglakások is és amennyire lehet, a lakók létszámát meg kell szorítani. Különösen ellenőrizendők az élelmiszerek és a vágóhidak.

— **A Lévai Tisztviselők** Egyesülete a tagok f. évi szeptember hó 30-ig való lisztellátására irányuló összeírásának eddig 204 család részéről történt bejelentés Minthogy a vásárlási igazolványok kiállítására iránt az alispán ur már rendelkezett, annak mielőbbi megszerzése, valamint a gabonának a Haditermény bizományosától egyszerre leendő átvétele céljából felhívja az egyesület elnöksége azon tagokat, kik az egyesület útján kívánják az ellátásban résztvenni, hogy a jövő hó első napjaig okvetlenül jelentkezzenek a szükséglet megállapítása és igazolvány kiállítására végett

— **Vizsgálóbírói megbízás.** Az igazságügyminiszter Króner Géza aranyosmaróti kir. törvényszéki bírót az aranyosmaróti kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul rendelte ki.

— **Prohászka püspökért.** A kath. körnek e cimen tudatott értekezlete f. hó 14-én közbejött akadályok miatt elmaradt. Ezt az értekezletet f. hó 28-án d. u. 6 óra-kor tartják meg. Érdeklődő férfi — és növendékeket szívesen lát a kör vezetősége.

— **Eljegyzés.** Fogassy Ödön, a lévai áll. tanítóképző intézet tanára, eljegyezte Baker Árpád városi számvevőnek kedves nevelt lányát, Gabriellát. — Boldog megelégedés kísérje frigyüket!

— **Uj járásbíró** A király Spengler Sándor nagytapolcsányi járásbírói jegyzőt Ujbányára járásbírónak nevezte ki.

— **Garázdálkodás a kertekben és a határban.** Többször említettük már, hogy a közérkölciség meglazulása miatt a kertekben, szőlőkben, szóval az egész határban óriási módon felszaporodtak a lopások. Ezeknek csak a legszigorubb rendőri eljárás, esetleg katonai őrszolgálat alkalmazása vehet véget Hivatkozhatunk e tekintetben Nyitra városára, ahol a minél nagyobb mérvben felmerülő jogos panaszok alapján a nyitrai honvédállomásparancsnok intézkedett, hogy sűrűen alkalmazott katonai őrszolgálatokkal akadályoztassék meg az éresben levő gyümölcsnek illetéktelen eltulajdonítása Az őrszolgálatok már megkezdték működésüket, még pedig mint a Nyitrai megyei Szemle írja — látható jó eredménnyel Forduljon városunk hatósága az őrszolgálat kiküldése iránt a helyben államoszó géppuskások parancsnokához s ez a kellelő indokolt kérést bizonyára teljesíteni is fogja.

— **A vadászati tilalom meghosszabbítása.** Az erdészeti törvény értelmében a nyulak és fácánok vadászati tilalmi ideje február 1-től augusztus 15-ig terjed. Hogy a közfogyasztás nagyobb hushozammal gazdagodjék, a földművelésügyi miniszter ezt a tilalmi időt most egy hónappal meghosszabbította.

— **Tanári kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Merényi Oszkár körmöcbányai állami főreáliskolai helyettes tanárt a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

— **Az áruzsora újabb fajtája.** Napról-napra, hetivásárról-hetivásárra boszankodva tapasztaljuk, hogy piacunkon igen csekély az eladásra szánt élelmicikk; sőt — dacára a jó termésnek — aránylag még a gyümölcs is kevés. A piacon nincs; de a kofák lakásán és a piac közelében általuk bérelt raktárakban van bőven A kofák ugyanis újabb azzal drágítják az élelmicikkeket, hogy a falukról bejövő termelőktől különféle cselekkel és jelekkel már korán reggel a város végén, utcáin vagy a piacon előre megvásárolnak és lefoglalóznak mindent, amit kezükbe kaparíthatnak s az így összeharcolt holmit nem hagyják a piacon, hanem lakásukon vagy pedig a raktárban halmozzák össze A kofák előtt csak mutatónak van valami a piacon, mert ott nem léphetik túl a maximális árakat Mivel az agyongyötört, a kofák által kijátszott fogyasztó közönség a falusiaktól a legtöbbször nem tud bevásárolni, kénytelen vagy a kofa lakására vagy raktárába fáradni, ahol azután kap, amit csak akar De hogy milyen áron? Az titok, mert a raktár küszöbén belül megszűnik a törvény, a rendelet, a maximális ár. A vevő tartsa szerencséjének, hogy a kofa jószívü-

sége folytán nem kénytelen koplalni A sok árdragítási eset közül csak egyet hozunk fel például: A kofa megveszi a termelőtől a zöldbabot kilónként 2 kor 40 fillér maximális áron; de nagyon valószínű, hogy még ennél is olcsóbban; de nem méri ki nyilvánosan a piacon, hanem a taktárban, ahol 4 kor-náért árulja. Ezt és az ehhez hasonló sok-sok esetet méltán nevezhetjük a legpiszkosabb uzsorának, amelynek megbélyegzésére alig találunk megfelelő kifejezést. A szegény, minden oldalról zaklatott fogyasztó közönség, kivált a hivatalnok-osztály, valóssággal ki van szolgáltatva a kofák határt nem ismerő lelkétségének. Az elmondottakból kifolyólag felhívjuk a rendőrséget, hogy vegye tudomásul a kofáknak ezt az újabb piszkos eljárását. Nagyobb éberséggel figyeljen arra, hogy a piacon az árakat a megengedett idő előtt össze ne vásárolhassák. Szigorúan tiltsa be a raktárakban való elárusítást és a kofákat arra kötelezze, hogy csak a nyílt piacon és maximális árak mellett szolgálják ki a fogyasztó közönséget. De ne kimélje az eladókat sem; ha valamelyik termelő meg nem engedett időben bocsátkozik alkuba a kofával, — az árut kiméletlenül el kell kobozni s úgy a termelő, mint a kofa része süljön büntetésben. A rendőrség tegye meg a szükséges, meg pedig a legradikálisabb intézkedése miatt már a termés idején ilyen szomorúak és elviselhetetlenek az állapotok: mire lehetünk elkészülve a bekövetkező télen és tavaszkor?

— **Ismét emelik a sör árát.** A sörkartell, mint híre jár, a közel jövőben újra emelni fogja sör árát A kartell 12 koronás árdragítást tervez, dacára annak, hogy a háboru alatt már ötször emelte az árakat. Már hozzászóltunk ahhoz, hogy az árdragítási híreket rövidesen be is váltják a kartelek, de lassankint elszoktatják a sörtől is az embereket, mert az a bizonytalan színű és még bizonytalanabb ízű méregdrága folyadék már csak a sörgyárosok hizlalására alkalmas.

— **Felemelik a fejkvótát.** A közlemezési miniszter leiratot intézett a városokhoz, hogy a városoknak nem kell a polgárság részére maguknak beszerezni a gabonaszükségletet mert a termésrendelet lehetővé teszi, hogy a városok szükségletét teljes mértékben kielégítsék A miniszter leirata szerint minden remény megvan arra, hogy a fejkvótát, ha egyelőre csekély mértékben is, de rövidesen fölemelhessék. Határozottan kijelenti a miniszter, hogy a fejkvóta leszállítására az elkövetkezendő gazdasági évben nem kerül a sor Egyben közli a leirat, hogy a kormány a jövő évi termésárakat már a vetés előtt meg fogja állapítani, hogy ezzel a gazdákat a kenyérgabona intenzívebb termelésére ösztönözze.

— **Divatba jöttek a ludtollak.** Az íróttoll, amelyet leginkább Amerikából, Angliából és Németországból kaptunk, kifogyófélben van. Például Bécsben már alig lehet venni íróttollat és a nagyobb osztrák cégek nálunk igyekeznek beszerezni szükségleteket Bécsben már olyan nagy a hiány íróttollban, hogy pótláshoz kellett folyamodni. Elővették a régi jó recipét és ludtollból faragtak íróttollakat Ilyen tollak kékre, zöldre, pirosra festve már bőven láthatók az osztrák boltok kirakataiban. Bécsben visszatértek a régi jó idők. Lassan majd mi is ludtollal fogunk írni és fidi busszal gyujtunk pipára vagy szivarra, ha ugyan lesz dohány Csak a régi jó idők békéje, bősége és olcsósága nem akar visszatérni.

— **Népesedési statisztika.** Az ország statisztikai hivatal statisztikai közleményeinek legutóbbi száma az ország népesedési mozgalmáról a f. évi március hónapban a következő érdekes, de egyben szomorú adatokat közli: élvészületett 24.321, meghalt 7 éven alul 7.762, 7 éven felül 23.779, — összesen: 31.511. A népesség tehát 7229 lélekkel fogyott. Az egész országban mindössze három vármegye van, amelynek népessége szaporodott, — a Dunán túl egyedül Győr vármegye ilyen, ahol élve született 144, meghalt 122 s így a szaporodási szám 22.

— **Rövid ideig csak nyers cukor lesz.** Az ország egyetlen városa sem dicsekedhet azzal, hogy lakossága a legszükségesebb élelmiszerek közül a cukorral ugye el van látva, amint azt a lakosság fogyasztása megkívánja Megalkudtunk már a kristálycukorral is, csak legyen. De még az sem lesz, mert a cukorgyárak legnagyobb része a szénszállítási zavarok és a szénhiány miatt nem dolgozhatta fel répakészletének jelentékeny részét finomítottá vagy kristálycukorrá, hanem csak nyers cukrot állított elő. Erre való tekintettel a finomított készletek kifogyása miatt rövidesen sor kerül a nyers cukor forgalomba hozatalára. A nyers cukor azonban — mint értesültünk — csak október közepéig lesz forgalomban.

— **Levő cérna!** Jó félesztendeje már, ahogy a cérna árát maximálták és ennek következményeként minden becületes cérna eltűnt a forgalomból, felvetődött a cérnagég. Mint hírlík, nemsokára itt is lesz, csak egy kis türelemmel kell még várunk addig, amíg a cérnagéggyekkel egyidejűleg készülő cérnaadagokat feldolgozzák. Valószínű, hogy augusztus hónap első felében minden háztartás 50 méter fekete és 50 méter fehér cérna fog kapni maximális áron; de az a mennyiség, tekintve csekélységét, aligha fogja megszüntetni háziasszonyainknak ama eddigi gyakorlatát, hogy foltozáshoz régi szétfejtett harisnyákból nyert pamutot ne vegyenek igénybe, mert sajnos, 50—50 méterrel sem ök, sem pedig a családtagok nem sokra mennek.

— **Runkiosztás polgári fogyasztásra.** A kormány, mely a polgári lakosság számára a reggeli kávét a bekövetkezendő télre nem képes biztosítani, most rumot készül adni az izetlen szederfalevél-teába A kormány ugyanis 40 ezer hektoliter finom szeszt bocsát rendelkezésre, hogy abból a polgári lakosság számára 40%-os rum készíttessék. A rum ára literenként 13 korona lesz s egy-egy család legfeljebb 22 rumot kaphat. Az egész kontingens 1/4 részét a kormány a beszerzési csoportoknak engedti át

— **Az új buza minősége.** A gabonakereskedelemhez érkezett jelentések szerint az új buza minősége általában kielégítő, mert a korábbi hűvös időjárás kedvező hatással volt a szemképződésre.

— **A mozi mai fődarabja a Márvány szívű asszony** című 4 felvonásos dráma, mely érdekes beállításával és szép felvételeivel fogja nagy érdeklődésre tarthat számot. A humoros részt a Titokzatos koffer című bohóság képviseli Ezenkívül a tengeri repülőket fogja bemutatni természetes felvételekben.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi július hó 21.-től 1918. évi július hó 28.-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Okál Karolina	fiu	István
Noszkovics Rozália	leány	Anna

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Dobrovólni Janos Urbán Gizella	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Glász Samu	68 éves	Szívizékhűdés
Lukács Ján, né Gubov M.	30 éves	Tüdőgyulladás

4989/1918 szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy ez évi augusztus havára érvénytelenné bírándó **cukor, hadikávé és szappan** jegyek kiosztása — a városház nagytermében

Aug. 1. én csütörtökön d. e. 9—12 óra közben,
 " 2.-án pénteken d. e. 9—12 " "
 " " " " d. u. 3—6 " "

történik.
 Aki ezen a napon a jegyet ki nem veszi, később az részére ki nem adatik, úgy tekintetik, mint aki arról lemondott.

Ezen intézkedésre azért van szükség, mert a legutóbbi pár hóban a közönség nagyobb része azon szokást vette föl, hogy a kitűzött napoknak különösen délutánjain alig jelenik meg valaki s a kiosztásra kirendelt tiz egyén kénytelen tétlenül várakozni és a cukor-alap terhére tett jelentékeny összegű kiadások hiába esnek. Azonban a közönség elmaradt része azután később 10—15 napon át zaklatja a városi hatóságot, hogy hanyagsága folytán el nem vitt cukorjegyet neki utólag adják ki. Miután pedig a hanyagolók miatt két nap munkaidő helyett még 10-15 napot el nem vesztegethetünk — fölkérem a közönséget, hogy a kitűzött két napi időben délelőtt vagy délután pontosan jelenjék meg a jegyek kiváltása iránt, mert később nem áll módunkban napokon át folyton szolgálatára állani, hanem a késedelmesek vissza fognak utasíttatni

Kelt Léva, 1918. évi július hó 26-án

Bódogh Lajos,
 polgármester.

4899/1918. szám

H i r d e t m é n y .

Háztartási és gazdasági szükségletre **egy darab sertést** mindenki hizlalhat, azonban köteles ezt bejelenteni. Egy drbon felül csak annyi sertést szabad hizlalni, amennyinek szalonnájára és zsirjára igazolt szükség van. A hizlalási engedélyt a Városi Előljáróság nevében dr. Mocsy Ába tanácsnok adja ki, két darab sertésen felül a polgármester. — Husz darabnál több sertés hizlalásához a Földmívelésügyi Miniszter engedélye szükséges.

Hogy a hizlalásra saját terméséből az engedélyes mennyi és milyen szemes takarmányt használhat föl, a hatóság az engedélyben állapítja meg; a kihizlalt sertés csak külön engedély után vágható le. Gazdaságban tenyészkán tartásra visszatartható vagy vásárolható egy évre 2 mm. árpa vagy zab, tenyészkocza és szaporulata részére 3 mm. Süldő malacz részére 50 kilogram — A házi vagy gazdasági szükségletre hizlalt sertésre 6 mm. árpa vétetik számításba, akinek tengeri termése is van, hizónként 2 mm kukorica vehető számításba.

Hazi és gazdasági szükségleten felül csak közszükségleti célra szabad hizlalni, — miért az illetők az Orsz. Sertésforgalmi Irodával kötelesek szerződésre lépni.

A helyi sertéshizlalások nyilvántartása és ellenőrzése a helyi közig. Hatóság kötelessége, — annak teljesítésével dr. Mocsy Ába tanácsnokot megbízom, — ahol ezen ügyből kifolyólag a felek — városház 1 emelet 3-ik szám — minden köznapon d. e. 10-11 óra közben értesítést kérhetnek s jelentkezni kötelesek.

Léva, 1918. évi július hó 22.-én.

Bódogh Lajos,
 polgármester

Megvételre kerestetik**20 holdas birtok**

Léva környékén. Cim a kiadóban

Portland cement

állandóan kapható

Silbinger Zsigmondnál, Léván.

Birtokot keres. Bars megye magyar vidékén keresek egy birtokot, 300—400 holdast örökárón, vagy egy 5—600 holdast bérbe.

Sümegeh Géza magánzó **Eger**

— Szervita-u. 33. —

Eladó ház.

A Honvéd-utca 9. sz. ház — nagy istállóval és kerttel — szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Teleki-utca 12. sz. alatt.

4 a b l a k

tokkal s teljes felszereléssel, valamint **3 drb spaletta** eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

Állandó konyhakertész

ajánlkozik uraságokhoz kommcencióra, esetleg olyan helyre is, a hol most akarnak berendezni

Összes kertészeti gyakorlattal.

Megkereséseket „Szorgalmas“ jeligére a lap kiadóhivatala közvetít

Gépeszkovács,

ki saját szerszámmal és fujtatóval rendelkezik, **kommenciós** állásra **f. évi november 1-től** felvétetik. Cim a lap kiadóhivatalában.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!**KERN TESTVÉREKNÉL****FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE**

ALAPITTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer és csemegeárak. Naponta friss felvágottak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobbminőségű kávék. „Gloria“ pörkölt kávé különlegesség. Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek. Villamos főzõedények, forralók és vasaló

G A Z D A S A G I C I K K E K :

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyu, vizmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga nyozott sodronyfogat kerítés nagy raktára — —

Eladó ház!

Léván, közel a vasut és vásártérhez egy ház szabadkézből eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást ad Szúnyog Zsigmondné Kálnai-utca 24

Zsarnócza.

község legfrekvensebb utcájában fekvő, szolid építkezésű, 3 lakszobából, egy éléskamrából, — konyha, — pince- és istállóból álló és bármily — célra használható **h á z** a hozzátartozó kerttel, mely nagyon alkalmas házépitésre, — **e l a d ó**. Bővebbet PISZTL JÓZSEF tulajdonosnál Zsarnóczán.

MA moziba megyünk.**Mezőgazdasági**

érdekelt közönség szives figyelmébe ajánlom, a még készletben lévő elsőrendű

Magyar,**Osztrák és****Német**

gyártmányu különböző nagyságu **motoros cséplő garnitúráimat**

Bércséplésre előjegyzéseket elfogad s a venni szándékozók szives pártfogását kéri teljes tisztelettel:**TONHAISER JÓZSEF**

elektrotechnikus

Telefon: 61. — LÉVA, Ozmán-tér 6.

Szives figyelmébe ajánlom

Törv. védve „ACIDIN“ Törv. védve

Vegytisztá eczetpótló

készítményemet, melyből 1 rész 14 rész vízzel hígítva és élelmezési törvényeknek megfelelő, élvezeti célokra kiválóan alkalmas és a legjobb eczetet adja.

Készíti: **Dr SOLTZ ALADAR** gyógyszerész.

Pozsony I., Deák Ferencz-utca 11. sz. Szent Márton gyógyszerész és chemiai laboratorium.